

Samtalsorðabók – en ordbok som fokuserar på pragmatiska markörer i samtal

Helga Hilmisdóttir, Ása Bergný Tómasdóttir & Kristín Björg Björnsdóttir

Árni Magnússon institutet för isländska studier

Lexikografiskt arbete på Island har, precis som i andra europeiska länder, först och främst kretsat kring ord och fraser som förekommer i skrivet språk. Tillkomsten av stora isländska talspråkskorpusar de senaste två decennierna har dock möjliggjort en mycket mer systematisk inkludering av talspråkstypiskt språkbruk i ordböcker. Hur framställningen av pragmatiska markörer ska se ut är dock en av lexikografins stora utmaningar (se Hilmisdóttir under utgivning).

I detta föredrag presenteras en ny webbordbok, *Samtalsorðabók*, som är ett försök till att utveckla en ny typ av ordbok för isländska. Ordboken bygger på ljudinspelningar av olika typer av samtal och har bl.a. förebild i *Ordbog over Dansk Talesprog* (Hansen 2015). Ordboken fokuserar på enheter som har en pragmatisk funktion och förekommer först och främst i ledigt samtalspråk: diskurspartiklar, svordomar, förstärkande ord, hälsningsfraser och ursäkter. För varje uppslagsord finns minst ett samtalsutdrag som användaren kan läsa som transkription och lyssna på som ljudfil. Varje uppslagsord taggas sedan med en eller flera funktioner (t.ex. UPPBACKNING el. MOTTAGANDE AV NY INFORMATION) eller placering i samtalet (t.ex. TURINITIALT el. I BÖRJAN AV SAMTAL). Utöver denna kategorisering kommer uppslagsordens funktion också att definieras (t.ex. ”som hälsningsfras i början av samtal” eller ”signalerar att talaren har mottagit ny information”). Ordboken finns på webbadressen *samtalsordabok.arnastofnun.is*.

Litteratur

Hilmisdóttir, Helga. Under utgivning. Talspråkskorpusar, diskurspartiklar och lexikografi.

LexicoNordica 28.

Hansen, Carsten. 2015. Beskrivelsesproget i *Ordbog over Dansk Talesprog*. *LexicoNordica* 22:57–76.

Nyckelord: webbordbok, pragmatiska markörer, samtal, isländska, ljudinspelningar